

NOT: Mahkeme kararları neticesinde görevine iade edilenlerin göreve başlamadan önce arşiv araştırması yapılmasına gerek olmadığı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-8040252

24/11/2023

Konu: Görüş (Mahkeme Kararları Neticesinde Görevine
İade Edilenlerin Göreve Başlamadan Önce Arşiv
Araştırması Yapılmasına Gerek Olmadığı)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazısı.

Başkanlığımızda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışmakta iken mezkûr Kanununun 94 üncü maddesi gereğince müstafi sayılan, bu işleme karşı idari yargı mercinde açtığı dava neticesinde işlemin iptal edilmesi neticesinde tekrar göreve başlatılacak personel hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapıp yapılmayacağına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununun 3 üncü maddesinde, "(1) Arşiv araştırması, statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın ilk defa veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında yapılır.

(2) Kurum ve kuruluşlarda, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları hâlinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, jandarma, emniyet, sahil güvenlik ve istihbarat teşkilatlarında çalıştırılacak kamu personeli ile ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çalışacak personel, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler, üst kademe kamu yöneticileri, özel kanunları uyarınca güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına tabi tutulan kişiler ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis, hizmetlerde statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın istihdam edilenler hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması birlikte yapılır." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde, "(1) Statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın ilk defa veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında arşiv araştırması yapılır.

(2) Aşağıda belirtilenler hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması birlikte yapılır:

a) Kamu kurum ve kuruluşlarının gizlilik dereceli birim ve kısımlarında çalıştırılacak kamu personeli.

... " hükmü bulunmaktadır.

Diğer taraftan, bir idari işleme karşı açılan davalarda verilen iptal ve/veya yürütmenin durdurulması kararlarının yapılan işlemi ortadan kaldırdığı ve önceki hukuki durumun geri geleceği idari yargı kararları ile yerleşik hale gelmiştir. Örneğin Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulunun 9/7/1966 tarihli ve E:1966/21, K:1966/7 sayılı Kararında bu husus "Bu durumda başka göreve nakli idari yargı kararıyla iptal olunan memur hakkındaki nakil işlemi, bu karar dolayısıyla idarece tesis edildiği tarihten itibaren kalkmış olacağına göre o kadronun inhilal etmemiş sayılacağına kabulü zorunludur. Bu suretle aynı kadroyu iki kişinin işgal etmesi hali ortaya çıkmakta olup bunlardan yukarıda belirtilen sebeple münhal sayılmayacak olan kadroya yapılmış atamanın kaldırılarak eskiden beri o kadroyu işgal etmekte olan memurun mezkûr kadrodaki görevinin devam etmesi gerektiğine karar verildi." şeklinde izah edilmiştir.

Bu itibarla, mezkûr Kanunun 94 üncü maddesi gereğince müstafi sayılan, bu işleme karşı idari yargı mercinde açtığı dava neticesinde işlemin iptal edilmesi neticesinde tekrar göreve başlatılacak personelin "yeniden atama" kapsamında düşünölemeyeceğı ve hakkında arşiv araştırmasının yapılmasına gerek bulunmadığı değeriendirilmektedir.

Yine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu gereğince mahkeme kararlarının en geç 30 gün içinde uygulanması gerekmekte olup süresi içinde kararın yerine getirilmesinden sonra ilgili personelin gizlilik dereceli birim veya kısımlarda görevlendirilmesinin düşünölməsi halinde güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının birlikte yapılması gerekmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü